

4. Савчин М.В. Вікова психологія : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2017. 384 с.

5. Титаренко Т.М. Життєвий світ особистості: структура і розвиток. Київ : Либідь, 2003. 376 с.

Грубова Вікторія – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Журналістика» факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Науковий керівник – Гандзюк В.О., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

АННА ГУМЕНЮК

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВИХ БЛОГІВ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Соціальні мережі у сучасному суспільстві все більше заповнюють інформаційний простір. Їх функціональна роль зростає з кожним днем. Від засобу розваги соціальні мережі розвинулись до важливого каналу комунікації в багатьох сферах людського життя. Сьогодні можна говорити про те, що соціальні мережі є інструментом поширення наукових досягнень. Н. Олексюк та Л. Лебеденко зазначають: «Завдяки своїй доступності та функціональності, соціальні мережі не лише полегшують взаємодію між користувачами, але й стають майданчиком для обміну знаннями, ідеями та досвідом. Вони відіграють важливу роль у популяризації наукових досягнень, обговоренні актуальних проблем та створенні умов для співпраці в науковій сфері. Оскільки цифрова комунікація стає дедалі більш важливою, електронні соціальні мережі здатні слугувати каталізатором для розвитку нових форм взаємодії в професійному середовищі [2, с. 90].

Н. Ясовська та Ю. Лажбинський розробили «Практичні поради для наукових та науково-педагогічних працівників для розвитку цифрової компетентності засобами електронних соціальних мереж» [3, с. 53], де визначили прагматику для професійної самопрезентації, наукової комунікації та поширення результатів досліджень таких соціальних мереж, як LinkedIn, ResearchGate, Academia.edu. Науковці відзначили можливість оперативного обміну інформацією у Twitter і

Facebook, можливості для популяризації науки у доступному форматі на YouTube і в TikTok, можливості організації командної роботи, управління науковими матеріалами та ефективну взаємодію дослідників в соціальних мережах Slack, Discord і Mendeley.

Для створення особистого іміджу та популяризації наукових досліджень сучасні науковці вдаються до ведення блогів, що є досить ефективною діяльністю.

У мережі Facebook поширена практика особистих блогів науковців. Наприклад, «Світлана Єрмакова Науковий Блог» (<https://www.facebook.com/SVYermakova/>), що має 742 читача та 128 стежень. Авторка блогу працює в Міжнародному університеті в місті Одеса та популяризує події факультету іноземних мов, медіа та психології. Публікацій з тем науки проте тут немає, що ставить під сумнів ефективність такого блогу.

А ось особисту сторінку Валерія Хмельницького (<https://www.facebook.com/vkhamel>), що має 1,3 тисячі підписників, сміливо можна назвати науковим блогом, адже у своїх дописах користувач пише про освітні програми, різні наукові дослідження та роботу з підлітками. Також Валерій Хмельницький є активним учасником різних наукових спільнот у цій соціальній мережі, зокрема у групі «Науковці в соцмережах» (<https://www.facebook.com/groups/1516502491976867/>).

Проте в цій соціальній мережі можна знайти й питомо наукові блоги. До прикладу, блог «ботаніки постмодерну» «Довколаботаніка» (<https://www.facebook.com/dovkolabotanika>), який створено 26 жовтня 2016 року і на сьогоднішній день він є активним та має 35 тисяч читачів. Контент поєднує елементи науки, освіти та розваги.

Більш поширеною платформою для особистих блогів науковців є соціальна мережа Instagram: «Наука також знайшла свій дім в Instagram, де все більше наукових аматорів та експертів використовують мережу, щоб ділитися своїми знахідками, думками та точками зору з рештою світу» [1].

Популярним є блог Олександра Коляди (https://www.instagram.com/alexander_koliada/), де науковець говорить про здоров'я людини та різні його аспекти. Блог має 1 715 дописів, 209 тисяч читачів, 2 892 підписників. Тут є рубрики «Професія Хелс-Коуч», «Аналізи», «Smart Health», «Гастрофізика», «Школа довголіття», «Health Демія», «Q&A», «YouTube», «Біохакінг», «Сон», «Вага», «ЗСЖ», «Курс Вітаміни», «Моя школа», «Відгуки», «Про мене та науку».

У соціальній мережі Telegram українські наукові блоги також активно використовуються. Станом на 01 квітня 2026 року тут популярними є такі блоги:

«Словниковий Запас | Саморозвиток» (t.me/zapas_slv) (36 930 читачів) – пізнавальний блог, спрямований на поповнення словникового запасу, де подаються тлумачення різних маловідомих слів (наприклад, *егрегор*, *сентенція*, *каденс*, *сибарит* тощо), містить 1331 зображень, 3 відео, 76 поширених посилань.

«Клуб дослідників Толкіна» (t.me/ua1Tolkien) (2 172 читача) – літературознавчий блог для всіх, хто цікавиться літературною творчістю Д.Р.Р. Толкіна та дотичними темами, містить 2 дописи, 1924 фото, 76 відео, 2 файли, 1 аудіофайл, 996 поширених посилань, 7 GIF-файлів.

«WAS. Популярна Історія» (t.me/wasmedia_ua) (28 487 читачів) – блог, у якому розповідаються про різні історичні події світу з наукових джерел, містить 5661 фото, 169 відео, 10 файлів, 3484 поширені посилання, 8 GIF-файлів, 87 схожих каналів.

«Фізичний терапевт. Physical therapist» (t.me/physical_t) (3 263 читача) – блог, що ведеться фізичним терапевтом Володимиром Скрипкою, який подає наукові пояснення всіх питань, пов'язаних із фізичною реабілітацією, містить 119 фото, 7 відео, 182 файли, 189 поширених посилань, 1 GIF-файл, 62 схожих канали.

«Alpha Centauri | Космос» (t.me/alphacentaurichannel) (30 036 читачів) – науковий блог про різні космічні дослідження, містить 12 дописів, 3806 фото, 548 відео, 17 файлів, 23 аудіофайли, 6957 поширених посилань, 11 голосових повідомлень, 154 GIF-файли, 87 схожих каналів.

Отже, сучасні українські наукові блоги у соціальних мережах сприяють сприяючи ефективній самопрезентації науковців, академічній комунікації, обміну знаннями, міждисциплінарній співпраці та поширенню результатів досліджень. Водночас ефективність наукових блогів залежить від якості контенту, регулярності публікацій та вміння поєднувати академічну наукову інформацію із доступністю у викладі матеріалу.

Список використаних джерел

1. Аббадія Д. Огляд найкращих наукових акаунтів в Instagram: Список, на який варто звернути увагу. URL: <https://mindthegraph.com/blog/uk/best-science-instagram-accounts/>. (дата звернення : 01.04.2026 р.).

2. Олексюк Н., Лебеденко Л. Використання електронних соціальних мереж у соціально-педагогічній роботі зі школярами. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. № 4 (48). С. 88–102.

3. Ясовська Н., Лажбинський Ю. Розвиток цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників

засобами електронних соціальних мереж. *Фізико-математична освіта: науковий журнал*. 2024. Том 39, № 5. С. 46–57.

Гуменюк Анна – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Журналістика» факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Науковий керівник – Цепкало Т.О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

КСЕНІЯ ГУЦОЛ

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ, КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА СТРУКТУРА САЙТУ «ЕКСПРЕС.ОНЛАЙН»

Видання «Експрес» є одним із найбільш авторитетних регіональних медіапроектів Заходу України. Заснована у 1992 році як друкований тижневик, газета «Експрес» швидко завоювала популярність у Львові та сусідніх областях завдяки поєднанню оперативного новинного контенту, аналітики та розважальних матеріалів. Розширення аудиторії та розвиток цифрових технологій зумовили необхідність виходу видання в онлайн-простір [4].

Інтернет-версія видання – «Експрес.Онлайн» (express.ua) – розпочала роботу у 2000-х роках, ставши однією з перших серйозних онлайн-платформ регіональної журналістики Львівщини. На початковому етапі сайт функціонував переважно як електронна версія друкованого тижневика: публікував ті самі матеріали в цифровому форматі. Проте з часом редакція взяла курс на розвиток самостійного онлайн-видання з власними ексклюзивними матеріалами та цілодобовою стрічкою новин.

Нині «Експрес.Онлайн» функціонує як загальнонаціональне, класичне текстово-графічне мережеве видання з розгалуженою системою рубрик, власним фотоархівом і частковою присутністю в соціальних мережах (Facebook, Instagram, X). Видання виходить цілодобово і щодня публікує десятки матеріалів різних форматів і жанрів, охоплюючи широкий спектр суспільно-значущих тем [4].

Концептуальна основа «Експрес.Онлайн» – поєднання оперативності новинного агентства з аналітичною глибиною